

SERIES Hope cluster โควิดนี้ยังมีหวัง

Hope cluster โควิดนี้ยังมีหวัง ลำดับที่ 26 และลำดับที่ 27

เรียบเรียงโดย ชัยวัฒน์ อหันทริก

ชื่อเรวดี อายุ 58 ปี อาชีพ วางงาน อยู่แถวๆ ลำลูกกา

ปัจจุบันอยู่บ้าน คอยเลี้ยงหลานชาย 4 ขวบ และอาศัยเงินจากลูก ๆ ทำมาหลายอาชีพ
สายส่งโรงพิมพ์ ขายหมูปิ้ง ขายเสื้อผ้ามือสองตลาดนัด

เมื่อก่อน ก่อนโควิด-19 ระบาด ตอนเช้าขายหมูปิ้งนมสด รับมาขาย ได้กำไรไม้ละ 3 บาท
ข้าวเหนียวหนึ่งเอง เปิดร้านตอน 6 โมงเช้า ก็จะได้ 200-300 บาทต่อวัน เอามาใช้จ่าย
เป็นค่าอาหารในครอบครัวในวันถัดไป กว่าจะเลิกก็ประมาณ 9 โมงกว่า พอช่วงบ่าย 3-4 โมง
ก็ไปเตรียมตัวตั้งร้านขายเสื้อผ้า และเสื้อผ้ามือสอง สัปดาห์หนึ่งก็จะหมุนเวียนไปตามตลาดนัดยาม
เย็นแถวย่านลำลูกกา โดยจะขี่รถพ่วงตระเวนไปขาย ในวันพฤหัสบดี และวันเสาร์ มีที่ขายประจำจ่าย
รายเดือนละ 500 บาท ที่ตลาดลาดสวย เคยขายได้ต่ำสุด 20 บาท ถึง 2,000 บาท แต่โดย
เฉลี่ย 600-700 บาท ไม่รู้หรอกว่าทุนเท่าไร กำไรเท่าไร เอามาหมุนจ่ายในบ้านในแต่ละวัน

บางครั้งถ้าเหนื่อยกับการขายหมูปิ้งตอนเช้า ช่วงเย็นก็ไม่ได้มาตั้งร้าน ยกเว้นไปขายที่ประจำ เพราะถ้าไม่ตั้งร้าน เขาอาจจะยึดแผงในอนาคต ระยะเวลาที่มีโรคประจำตัวภูมิแพ้ตนเอง (SLE) ต้องไปหาหมอบ่อย ๆ พอหยุดขาย ก็ขาดรายได้ แต่ต้องไม่ล้มภาระที่จะต้องทำ เพราะไหนจะพ่อ ไหนจะลูกคนเล็ก ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่ายา ถึงลูกจะช่วยบ้าง ทางนั้นเขาก็มีภาระ ก็จากภาระหนัก ๆ ก็กลายเป็นเบา ๆ มีลูก 5 คน คนโตไปทำงานที่ กทม. ลูกสาวคนที่ 2 ก็ทำงานห้างได้หมื่นกว่าบาท คนที่ 3 หายไป คนที่ 4 ส่ง KFC และคนที่ 5 เรียนหนังสือ บอกตามตรง เงินเก็บไม่มี แต่ทุก ๆ คนไม่อด ไม่มีหนี้สิน บางโอกาสก็ได้ไปเที่ยว ไปทำบุญบ้าง

เมื่อก่อน ก่อนจะมาขายของปัจจุบัน ทำงานบริษัทในเครือเนชั่น พนักงานสายส่ง ทำมาได้ 15-16 ปี ที่ออกมาเนื่องจากมาซื้อบ้านเพื่อเป็นของตนเองที่ลำลูกกา เพราะต้องตื่นแต่ตี 1 บางทีก็ไม่ได้นอน ไปรับหนังสือที่สี่แยกลำสาสี ผนตงก็ต้องไป ไม้จั่นโดนปรับเงินเป็นพัน ระยะเวลาเริ่มอายุมากขึ้น สายตามองถนนไม่เห็น มีครั้งหนึ่งเกือบเอาชีวิตไม่รอด โดนรถชนรถล้ม โชคดีสลบหน้า รพ.ลาดพร้าว 3-4 เดือนต่อมาก็เลยลาออก ออกมาขายของตั้งแต่นั้นมาจนถึงปัจจุบัน

มาในยุคของโควิดรอบแรก ๆ เมื่อต้น ๆ ปี 2563 เครียดมาก ๆ เพราะรัฐออกมาตรการโควิด ปิดตลาด ปิดร้านอาหาร ปิดไปหมด บางทีคนไหนติดโควิด ไปเดินมาตลาดก็กังวล เพราะตนเองมีโรคประจำตัวอยู่ ขายของก็ลำบากแล้ว ค่าซื้อหน้ากาก ชื่อแอลกอฮอล์ เพราะเจ้าของตลาดต้องให้ปฏิบัติตามมาตรการของรัฐ จนในที่สุดรัฐสั่งประกาศล็อกดาวน์ ผู้คนมาซื้อของ หายไปจนหมดเหมือนตลาดร้างเลย นานวันเข้า พ่อค้า แม่ค้าก็คืนแผงตลาด เพราะไม่มีคนเดิน ไม่มีคนซื้อ เหลือแต่พ่อค้า แม่ค้าซื้อกันเอง ในที่สุดก็หยุดขายของ บอกตรง ๆ ทุกข์มาก ยังดีที่ลูกคนโตช่วยเหลือ

ส่วนมาตรการของรัฐก็มีบัตรคนจน ถ้าจำไม่ผิด ได้คนละ 5,000 บาทจากโครงการเราไม่ทิ้งกัน คนละครึ่ง สมัครงไม่ทัน หรือไม่แน่ใจนานมาแล้ว หลังจากนั้นช่วงเกือบ ๆ กลางกรกฎาคมก็กลับมาขายได้เมื่อเหมือนก่อน แต่ทุก ๆ อย่างก็เปลี่ยนไป เพราะหลาย ๆ บริษัทที่เป็นโรงงาน ลูกค้าประจำ ก็ล้มหายไป ถึงจะมีคนบอกให้ไปลงทะเบียน แกรบ ลงทะเบียนสั่งออนไลน์ บอกตรง ๆ ทำไม่เป็น มือถือช้ามาก เน็ตก็ไม่ได้มี ไปใช้ wifi ที่บ้าน

สุดท้ายก็ไม่ได้ขายหมูปิ้งในตอนเช้า เพราะคนตงงานก็ออกมาขายของกันหมด ช่วงบริเวณนั้นจากเดิมมี 2-3 ร้าน หลัง โควิดเท่าที่นับได้มี 8 ร้านเลย ขายจนขาดทุน หมูเหลือก็เอามากิน จนในที่สุดก็ต้องส่งพ่อตนเองไปอยู่กับบ้านลูก ๆ คนอื่นบ้าง เพราะกลัวว่าจะเลี้ยงพ่อไม่ดีเหมือนเมื่อก่อน

ที่นี้ก็เหลือแต่เสื้อผ้าช่วงเย็น ๆ ที่ต้องอาศัยคนมาเดินตลาด และแวะมาซื้อ ลูกค้าประจำหลัก ๆ เลย คือพวกชาวพม่า กัมพูชา ชาวลาว แต่เนื่องจากหลาย ๆ บริษัท ร้านค้ายังไม่เปิดคนเหล่านี้ก็ไม่ได้กลับมาด้วย จนมาถึงรอบที่สองปลายปี 2563 และรอบที่ 3 ที่ทำท่ากำลังจะดี สุดท้ายตลาดนัดที่เคยขายประจำก็ถูกยุบเพราะเมื่อคนไม่มีเดิน ไม่มีคนซื้อพ่อค้า แม่ค้าก็อยู่ลำบาก บางวันมา

ขายต้องจ่ายค่าที่ 50 บาท ทั้ง ๆ ที่วันนั้นขายไม่ได้เลย เคยมี 3-4 วันติดกันเลย ถามว่าทำไมบอกเลยสุด ๆ บางครั้งยังแอบไปกู้เงินเพื่อน ๆ สมัยที่ทำงาน 1,000-2,000 บาท ไม่มีดอกนะ เคยคิดจะไปกู้พวกหมวกกันน็อคแต่ดอกแพงมาก ๆ บางมือก็อดบาง เพราะยังต้องเก็บเงินขึ้นรถไปหาหมอบ้าง

แต่ยังโชคดีที่ลูก ๆ ให้กำลังใจ และลูกก็ยังคอยดูแลอยู่ ทุก ๆ วันนี่พยายามคิดในสิ่งที่ดี ปรกติก็ไหว้พระทุก ๆ คืนก่อนนอน เข้าใจว่ามันคือสัจธรรมของโลกใบนี้ ถ้าเราทุกข์กับสิ่งที่ยังยึดอยู่ ชีวิตก็ลำบาก เพราะยังมีคนที่ลำบากกว่าเราอีกเยอะ คิดแบบนี้ทำให้ผ่อนคลายได้ง่าย เพราะเมื่อก่อนเครียดสารพัด

ถ้าถามเรื่องซื้อหอยประจำเลย ทั้งใต้ดิน บนดิน แต่ไม่เคยถูก แต่ก็ไม่ได้เล่นเยอะนะ 100-200 บาท ต่อเดือน ถึงแม้จะหยุดขายไปแล้วเกือบจะสองเดือน เสื้อผ้าก็ยังอยู่ ของไม่เสียหาย หากมีโอกาสจะออกไปขายใหม่ ถ้าไม่ขายแล้วก็จะให้คนที่ไม่มีไปใส่แทน

ทุกวันนี้หยุดอยู่บ้าน เลี้ยงหลานไป ทำกับข้าว ทำความสะอาดบ้าน ได้พักได้นอนกลางวัน รู้สึกดี แต่ก็มีเบื่อ ๆ บ้าง คนเคยทำงานตั้งแต่เล็ก ๆ

ความฝันในอนาคต หากหมดโควิด อยากมีเงินพาพ่อกลับมาดูแลต่อ อยากมีร้านขายแบบประจำ หรืออยากให้สถานการณ์กลับคืนมาเหมือนเดิมก่อนโควิด เพราะจำความรู้สึกนั้น เงินไม่เคยขาด อยากให้ลูกได้จบออกมาทำงานดี ๆ จะได้ไม่ลำบาก และก็อยากไปเที่ยว ไปวัด ไปเที่ยวที่ไกล ๆ เพราะทั้งชีวิตเหนื่อยมาเยอะมาก

ตอนนี้ลูกคนที่ 4 บอกว่าถ้าสถานการณ์ดีขึ้นจะลาออกจาก KFC ไปทำงานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เพราะจบ ปวส. สายคอมพิวเตอร์ จะได้มีงานมั่นคง เงินเยอะขึ้น หยุด ส-อ จะได้พาแม่ไปเที่ยวในวันหยุด

ส่วนอยากให้รัฐช่วยมองกลับมาคนจน ๆ พ่อค้า แม่ค้า ออกมาตรการกระตุ้นเช่น จ่ายเงินสด ไม่ใช่ในระบบแบบผ่านมือถือจะได้มีอิสระในการจ่าย เช่น จ่ายค่าน้ำ ไฟฟ้า ค่าน้ำมันรถ ค่ายาอะไรประมาณนี้ ตอนนี้มีโรคประจำตัวก็อยากฉีกวัคซีนที่ดี ๆ แต่ใจก็กลัวเห็นดูข่าวว่ามีคนตายหลังฉีดวัคซีน ก็กลัวนะ แต่ใจก็กังวลยังไม่เชื่อมั่นกับรัฐบาล เพราะบางทีก็พูดไป แต่ทำอีกอย่าง พวกเราก็ลำบาก หาเข้ากินค่า บางคนไม่มีต้นทุนชีวิตก็เจอหนักกว่า แบบว่าไม่มีที่อยู่เลยก็มีนะ บางคู่แต่งงานก่อนโควิด พอเจอโควิดหย่าร้างก็มี รู้สึกสงสารเลย หากเปรียบเทียบช่วงก่อนโรคโควิดจะระบอบให้ค่าของความสุข 70% และในระหว่างที่ยังระบอบที่สามความสุขลดลงเหลือ 50%

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2564

ชื่อปิยะรัตน์ ชื่อเล่น ปู อายุ 46 บ้านอยู่แถวบางใหญ่ อาชีพ เป็นแม่บ้านอยู่บ้าน
ก่อนเกิดเหตุการณ์โรคระบาด สามมีดิฉัน มีอาชีพเป็นครูผู้ฝึกสอนกีฬาแบดมินตัน และ
ปิงปอง ซึ่งมีรายได้หลักมาเลี้ยงครอบครัว ส่วนตัวดิฉันจะคอยดูแลลูกชาย รับส่งลูกชายไปโรงเรียน
และทำหน้าที่เป็นแม่บ้าน ดูแลความเรียบร้อยภายในบ้าน หลัก ๆ ทำอาหาร สอนการบ้านลูก
อีกทั้งยังต้องดูแลพ่อที่ป่วย

แต่พอโรคระบาดรอบแรก ที่สามมีต้องหยุดทำงาน เพราะโดนปิดสถานที่ฝึกซ้อมในหลายแห่ง
เงินเดือนถูกลดลงเพราะถูกยกเลิกงานกะทันหัน ในช่วงที่รัฐบาลสั่งประกาศลือคดาวน์ และปิด
สถานที่ต่าง ๆ ชั่วคราว เพราะสาเหตุโรคระบาดหลัก ๆ มาจากสนามมวย ที่มีจำนวนผู้ชมมากมาย
เพราะเป็นสถานที่ปิด ทำให้นักกีฬาที่มาเรียนต้องยกเลิกหมด เนื่องจากกลัวการระบาดโควิด ทำให้
ครอบครัวดิฉันจะต้องประหยัดเงิน เวลาจะใช้จ่ายอะไรก็ต้องคิดหน้า คิดหลัง เพราะมีรายได้ของ
สามมีคนเดียว

นอกจากสามมีจะถูกลดเงินเดือนแล้ว บางงานที่จะลงสอนที่เป็นรายชั่วโมงก็ไม่ได้เงินอีกด้วย
ถึงแม้จะประหยัดลงแล้ว แต่รายจ่ายก็ไม่สามารถลดลงตามได้ทันที กับดูเหมือนเพิ่มภาระมากกว่า
เพราะจะมีอุปกรณ์ในชีวิตประจำเพิ่มขึ้นหน้าากอนามัย ชุดทำความสะอาดต่าง ๆ ที่จะต้องมี
ประกันโควิดก็ต้องซื้อกันทั้งบ้าน โชคดียังมีเงินเก็บ แต่ก็ต้องเอามาใช้จ่ายในวิกฤตินี้พอดีพอ
รอบ 2 ทุก ๆ อย่างก็เริ่มจะผ่อนคลายเกือบ ๆ จะใช้ชีวิตได้อย่างปกติ แต่ก็ต้องระวังมาก ๆ ขึ้น

ดิฉันเองก็เริ่มทำขนมไทยมาขายในจุดที่ทางนิติคอนโดได้จัดวางเอาไว้ จริง ๆ เริ่มทำมาขาย ตั้งแต่คล้ายลือครอบครัวแล้ว หารายได้ช่วยสามี อย่างน้อยได้กำไรวันละ 200-300 บาท ก็ถือว่า ได้ค่าอาหารในแต่ละมื้อ สามีเริ่มทำได้ไม่กี่เดือนหลังคล้ายลือดูเหมือนจะเริ่มจะดีขึ้น

รอบ 2 ควบคุมยังได้ ถึงจะระบอบจากผู้ใช้งานข้ามชาติ ก็ยังไม่ได้ส่งผลกระทบเท่าไร แต่พอระบอบรอบที่ 3 ทำให้รายได้ไม่พอ เพราะมันปีกว่าแล้ว คนมันต้องกินต้องใช้ ตัวดิฉันไม่ได้ ทำงานประจำ และค้าขายก็ไม่สู้ดี ลูกค้าหวาดระแวงกันหมด ตอนนี้เริ่มระบอบจากคนใกล้ตัวมากขึ้น แล้ว สามีเป็นครูฝึก แต่ก็ไม่สามารถฝึกนักเรียนได้เพราะรอบนี้หนักมาก แถมมีคนตายต่อวันเลข 2 หลัก

อัดอั้นมานานเพราะบางอย่างจะต้องจ่าย แต่ก็ทำไม่ได้ เช่น ค่าผ่อนคอนโด ค่ารถ ถึงแม้ ไฟแนนซ์ และธนาคารจะช่วยชะลอ 6 เดือน ในการจ่ายหนี้ แต่สุดท้ายก็ยังคงจ่ายอยู่ดี ทำให้เกิด ภาระหนี้เพิ่มขึ้นอีก แถมยังมีค่าอื่น ๆ ถ้าโถมเข้ามา เช่น ค่าเทอมลูก ค่ายาพ่อ และต้องให้เงินแม่ ค่าน้ำ ค่าไฟ และครองชีพ ถึงแม้จะพยายามเพิ่มช่องทางหารายได้ แต่เหมือนยิ่งเพิ่ม ยิ่งเกิด ค่าใช้จ่ายมากขึ้น เพราะออกไปขายของก็จะเจอแต่คนที่ตกงานเหมือนกัน นำของออกมาขายเต็มไปหมด บางครั้งขายไม่ได้ยังต้องนำไปแจกให้ฟรีอีกด้วย

ถ้าสถานการณ์ดีขึ้นกว่านี้ อยากให้มีงานรองรับทุกอาชีพ ทุกวัย ไม่เลือกวุฒิการศึกษา เพื่ออยากให้ทุกคนที่ได้รับผลกระทบ มีรายได้เพื่อลดความตึงเครียดในการดำเนินชีวิต เพราะการเกิด โรคระบาดในครั้งนี ทำให้ทุกคนได้รับผลกระทบกันหมด ไม่ว่าจะในฐานะอะไร

การช่วยเหลือของรัฐ ได้เข้าร่วมโครงการของรัฐ แต่ไม่ได้ทุกโครงการ เพราะด้วยความที่เป็น แม่บ้าน การสมัครหรือทำข้อมูลค่อนข้างช้า หรือทำไม่เป็น แต่ก็มีเพื่อนบ้านมาช่วยเพื่อให้สมัครได้

การช่วยเหลืออยากให้ช่วยได้ทั่วถึงทุกคน อยากให้มีการช่วยเหลือหลังโควิดด้วย เพราะไม่รู้ ว่าหลังจากสถานการณ์ดีขึ้นแล้วต้องฟื้นฟูอีกนานเท่าไร อยากให้มีหน่วยงานลงมาทำในเรื่องฟื้นฟู ด้วย หรือแม้กระทั่งการร่วมมือระหว่างภาคเอกชนที่ปัจจุบันยังประกอบกิจการได้ในยามนี้เข้ามา ช่วยเหลือในด้านใดด้านหนึ่งเพื่อให้มีรายได้ มากกว่าการบริจาคอย่างเดียว

ช่วงเกิดโรคระบาดจากการที่กลัวการติดต่อ ทำให้ไม่ได้เข้าไปทำบุญที่วัด หรือ ไหว้พระ เพราะเวลาส่วนใหญ่จะคิดเรื่องหารายได้ เพื่อให้พอค่าใช้จ่ายมากกว่า อยากไปไหว้พระเหมือนปกติ แต่ทำไม่ได้เพราะความกลัวและความกังวลในหลาย ๆ เรื่องถ้าเป็นก่อนเกิดโควิด ปกติจะหาเวลาว่าง ไปพักผ่อน ไหว้พระ ทำบุญ และจะพาครอบครัวไปทานอาหารกันพร้อมหน้า รายได้ก็พอกับ ค่าใช้จ่าย ซึ่งไม่ต้องมีหนี้สินเพิ่มขึ้นจากเดิม ไม่เครียด ไม่ทะเลาะกันในครอบครัว เพราะความกังวล หลาย ๆ อย่าง หากขอได้ขอให้ตอนนี้ อยากให้มีชีวิตที่ปกติเหมือนเดิมมากกว่า ไม่อยากให้เป็น แบบในปัจจุบัน

การฉีดวัคซีนไม่ได้มีความมั่นใจในวัคซีนเนื่องจากเป็นโรคที่เกิดขึ้นใหม่ไม่มีความเข้าใจมาก เท่าไร การได้รับข่าวสารฟังหลายด้านมีทั้งดี และไม่ดี ทำให้เกิดการกลัวจึงยังไม่อยากฉีด แต่ขอ

ฉีดตอนที่มั่นใจแล้วว่าข้อมูลที่ได้รับมาเชื่อถือได้ หากเปรียบเทียบช่วงก่อนโรคโควิดจะระบาดให้ค่า
ของความสุข 80% และในระหว่างที่ยังระบาดรอบที่ 3 ความสุขลดลงเหลือ 20%

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2564